

A házassági vagyoni szerződés és annak társadalmi megítélése

Készítette:

Dr. Dobáné Dr. Madarász Arabella

bírósági titkár

Szolnoki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

2017

A házassági vagyoni szerződés és annak társadalmi megítélése

Mindennapi életünket behálózzák a szerződések, az életünk számos területén jelen vannak.

A szerződés fogalma a következőképpen határozható meg: két vagy több személy egybehangzó akaratnyilatkozata, amely joghatást vált ki. A szerződések sokféleképpen csoportosíthatók és tárgyuk szerint is sokfélék.

Majdnem minden nap „kötünk” valamilyen szerződést másokkal, igaz sokszor csak szóban, egy egyszerű példával élve: többek között a bevásárlásnál.

A szerződési alaptípusokon vagy gyakrabban kötött szerződéseken (például: adásvétel, csere, kölcsönszerződés, ajándékozási szerződés, tartási szerződés, öröklési szerződés) a családjog területén jelen van a házassági vagyoni szerződés is.

A házassági vagyoni szerződés napjainkban az érdeklődés középpontjában áll, a modernizáció hatására pedig az egyik „legdivatosabb” szerződéstípussá nőtte ki magát.

Azonban tartalmát tekintve tévhittek is elterjedtek a laikus emberek között, így sokan a jogrendszerünkben érvényesülő szerzeményi közösségen alapuló rendszer alternatívájaként tekintenek rá.

Többek között ezért is választottam témául a fentebb megjelölt szerződést, amelynek legfontosabb jellemzőit és társadalmi megítélését szeretném bemutatni.

Úgy gondolom, hogy ez a jogintézmény lényegesebb elemeinek társadalom által történő megismerése nem elhanyagolható kérdés, hiszen megfelelő módon történő felhasználása egyszerűbbé és gyorsabbá teheti a házastársak közötti vagyonmegosztás tárgyában történő ítélezést.

Igaz, amennyiben a peres eljárás során a felek annak érvényességét, tartalmát mégis vitatják, az a per időtartamának meghosszabbodását, esetlegesen az ügy bonyolódását idézi elő.

Ezért is fontos a házassági vagyoni szerződéssel kapcsolatban is betartani a jogszabály által előírt formai és tartalmi követelményeket mind annak megkötése, mind pedig annak módosítása és megszüntetése során.

Az általános jellemzésen túl pár szóban ezekre a követelményekre is ki kívánok térni.

Zárásképpen ejtek szót a fenti szerződéssel kapcsolatban kialakult társadalmi megítélésről és tévhitokról.

A házassági vagyoni szerződés a házassági vagyoni jog egy speciális területe, s mint ilyen a házastársi vagyoni közösségen belül helyezhető el.

Házastársi vagyoni közösségről akkor beszélünk, ha a felek között házassági kötelék és házassági életközösség áll fenn.

Ez utóbbi fogalmát a törvény nem adja meg, annak ismérveit (közös háztartás és gazdálkodás, bensőséges személyes viszony, közös célok és azok elérése érdekében a közös vagyoni együttműködés) az ítélkezési gyakorlat alakította ki.¹

A házassági vagyoni jogról elmondható, hogy azon jogszabályok összessége, amelyek a házastársak egymás közötti, valamint a harmadik személyekkel szemben fennálló vagyoni viszonyait szabályozza a házasság fennállásának idején, valamint annak megszűnése esetén.²

A házassági vagyoni jogon belül a következő vagyoni rendszer különböztethető meg:

- 1) Törvényes vagyoni rendszer
- 2) Közszerzeményi rendszer
- 3) Vagyonelkülönítő rendszer

A törvényes vagyoni rendszer hazánkban a házastársi vagyoni közösség. Az közös-és különvagyoni elemekből tevődik össze.

Az új Ptk. 4:37. §-ában foglaltak szerint házastársi vagyoni közösség esetén a házastársak közös vagyonába tartoznak mindazok a vagyontárgyak, amelyeket a vagyoni közösség fennállása alatt együtt vagy külön szereznek, a közös vagyontárgyak terhei. Ugyanakkor nem tartoznak a közös vagyonba azok a vagyontárgyak, terhek és tartozások, amelyek különvagyonnak minősülnek.

Ha pedig a törvény eltérően nem rendelkezik, közösen viselik a bármelyik házastárs által a vagyoni közösség fennállása alatt vállalt kötelezettségből eredő tartozásokat is. A házastársi közös vagyon a házastársakat osztatlanul, mégpedig egyenlő arányban illeti meg.

A házassági vagyoni szerződés „őse” a Csjt. 1986. évi II. Novellája, amelynek alapján, már volt lehetőség a törvényben előírtaktól eltérően szerződésben rendezni a házaspárok, házastársak vagyoni viszonyait.³

---

1 Szabó László: Családjog, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2004. 21. oldal

2HeinernéBarzó Tímea: Családi jog, Novotni Alapítvány, Lícium Art Könyvkiadó- és Kereskedelmi Kft. Miskolc, 2004. 50. oldal

3 Somfai Balázs: Családjog, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2003. 54. oldal

Ezt megelőzően találhatunk szabályozást Werbőczy Tripartitumában, valamint II. József ún. Házassági Pátensében is.

A Csjt. előtti a házassági vagyoni rendelkezések diszpozitívák voltak, azonban ezt a Csjt. kizárta. 1986-tól kezdődően lett ismét lehetőség arra, hogy a törvényes házassági vagyoni rendszer szabályaitól a házastársak korlátlanul eltérjenek.⁴

A házassági vagyoni szerződés fogalmát korábban az 1952. évi IV. törvény 27. § (2) bekezdése az alábbiak szerint határozta meg: „a házasulók a házasságkötés előtt, valamint a házastársak az egymás közötti vagyoni viszonyaikat – a házassági életközösség tartamára – szerződéssel rendezhetik. A szerződésben e törvény rendelkezéseitől eltérően határozhatják meg, hogy mely vagyon kerül a közös-, illetőleg a különvagyonba.”

Lényege tehát az volt, hogy a felek valamilyen irányban vagy módon eltérnek azoktól a törvényi házassági vagyoni szabályoktól, amelyek a szerződés hiányában az egymás közötti gazdasági, vagyoni kapcsolataikra vonatkoznak.⁵

Házassági vagyoni szerződéssel rendezhető volt a közös-és a különvagyon körének meghatározása, a közös vagyon fenntartásával, kezelésével járó költségek viselése, a közös háztartás költségeinek fedezése, a közös lakás használata.⁶

A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban új Ptk.) 4:63. § (1) bekezdése szerint a „házassági vagyoni szerződésben a házasulók és a házastársak maguk határozhatják meg azt a vagyoni rendszert, amelyet a házastársi vagyoni közösség helyett a szerződésben meghatározott időponttól életközösségük időtartama alatt a vagyoni viszonyaikra alkalmazni kell.”

A felek a házassági vagyoni szerződésben vagyonuk meghatározott részei tekintetében különböző vagyoni rendszereket köthetnek ki, és eltérhetnek a törvényes vagy a választott vagyoni rendszerek szabályaitól is abban az esetben, ha az eltérést e törvény nem tiltja.⁷

4Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz - Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez

5Dr. Csiky Ottó-Dr. Filó Erika: Magyar Családjog 2. átdolgozott kiadás, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2003. 132. oldal

6Szeibert Orsolya: Családi jogi szakvizsga kézikönyvek, Novissima Kiadó, Budapest 2004. 40-41. oldal

7 A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:63. § (2) bekezdés

Ebből következően a házassági vagyoni szerződés által a házasulók illetve házastársak közötti vagyoni viszonyok rendezésének lehetőségei tágultak.

A házassági vagyoni szerződés lényeges eleme, hogy az a jövőre nézve rendezi a vagyoni viszonyokat, a jövőben megszerzendő vagyoni viszonyokra vonatkozik.

A Csjt. csupán azt rögzítette, hogy a házasulók és a házastársak a törvény rendelkezéseitől eltérően határozhatják meg, hogy mely vagyoni viszony kerül a közös, illetve a különvagyoni viszonyba, de további támpontokat nem adott arra, hogyan lehet eltérni a házastársi vagyoni viszonyok szabályaitól.⁸

Az ún. állapotrögzítő szerződések⁹ és a vagyoni megosztást rendező szerződések nem minősülnek házassági vagyoni szerződésnek, melyek esetében éppen ezért a törvény nem ír elő szigorú formai követelményeket sem.

A szerződés alanyi a házasulandók és a házastársak lehetnek, azonban az ajándékozással, lakáshasználattal, más jogüggyellett vegyített házassági vagyoni szerződés megkötésében kívülállók is részt vehetnek.¹⁰

Érdekességképpen megemlítem, hogy a régebbi korokban lehetőség volt arra is, hogy a szerződést helyettük – javukra – szüleik vagy mások kössék meg.

Azonban a szerződéskötéssel kapcsolatban fontos követelmény, hogy cselekvőképeselek legyenek.

A házassági vagyoni szerződés érvényességéhez a gyámhatóság jóváhagyása szükséges, ha a házastárs a tizennyolcadik életévét nem töltötte be vagy cselekvőképességében a vagyoni jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott.

A szerződéskötés időben is behatárolt, mivel annak hatálya csak és kizárólag a házassági életközösség tartama alatt áll fenn. Az életközösség megszűnésének napja – a fentebb kifejtettekből is következően – nem esik egybe a házasság felbontásának időpontjával. Jellemzően korábban megszakad, mint ahogyan a házasság felbontására sor kerül.

---

8 Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz - Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez

9 Ezekben a felek az általuk a házasságba „bevitt” különvagyont rögzítik

10Csüri Éva Katalin: A házassági vagyoni jog gyakorlati kérdései, Complex Kiadó Budapest, 2006. 233. oldal

Problémás kérdés a házassági életközösség létrejötte előtti, valamint a házasság felbontása után létesített élettársi kapcsolat.

Ideális esetben a felek a szerződésben rendezik a korábbi-későbbi együttélés alatt szerzett vagyon sorsát.

Azonban, ha erre nem térnek ki szerződésükben, akkor az első esetben valószínűsíteni kell, hogy arról visszamenőleg nem kívántak rendelkezni.

Utóbbi esetben a volt házastársak – most már élettársak – a szerzésben történő közreműködésük arányában szereznek közös tulajdont.¹¹

Az élettársi kapcsolat fennállása alatt keletkezett vagyonszaporulat vonatkozásában a közös szerzés véelme érvényesül. Ettől azonban az élettársak szerződéssel eltérhetnek, mely szerződés már nincs alakiséghez kötve.¹²

A házassági életközösség átmeneti megszakadásának esete megosztja a jogirodalmat.¹³

Vannak nézetek, melyek szerint az a szerződés megszűnését eredményezi, ezért az életközösség helyreállítását követően új házassági vagyoni szerződést kell kötni.

Más vélemények szerint viszont, ha az életközösség csak rövid időre szakad meg és a felek vagyoni helyzete sem változott lényegesen, továbbá a felek a közös életvitelt a szerződésnek megfelelően folytatják, nem kell feltétlenül a szerződés megszűnését vélelmezni.

Ennek eldöntéséhez a felek kifejezetten kinyilvánított vagy a körülményekből felismerhető szerződési akaratát kell alapul venni.

Az új Ptk. 4:35. § (1) bekezdése alapján a törvényes vagyoni rendszer az életközösség kezdetétől hatályosul abban az esetben is, ha a házastársak a házasságkötés előtt élettársakként éltek együtt. A házasság megkötésével pedig az életközösség létrejöttét vélelmezni kell.

Ugyanezen szakasz (2) bekezdése értelmében az életközösség átmeneti megszakadása a törvényes vagy a szerződésben kikötött vagyoni rendszer folyamatosságát főszabály szerint nem érinti, kivéve, ha a felek között vagyonmegosztásra került sor.

Ami a házassági vagyoni szerződés tartalmát illeti, a rendezés céljától függően változik.

---

¹¹ BH1993. 502.

¹² BH2007. 122.

¹³ Kőrös András: Házastársi közös vagyon, közös lakás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft. Budapest, 2002. 188. oldal

A törvény szerint megkövetelt minimális tartalmi eleme az egymás közötti vagyoni viszonyoknak az életközösség tartamára történő, jövőre nézve kötött, törvénytől eltérő tartalmú rendezés.

A szerződési szabadság elvéből kiindulva ezen felül a felek bármi mást is a szerződés tárgyává tehetnek. Többek között az adósságok (közös-egyéni) mértékét, a jogügyletekért való felelősség mértékét, a törvény rendelkezéseitől való eltérés vonatkozásait stb.¹⁴

Érdeemes rögzíteni továbbá, hogy korábban élettársak voltak-e, a házasságkötés helyét és idejét, valamint a nászajándék és a menyasszonytánc-pénz közös vagy különvagyoni jellegét is.¹⁵

Azonban a tartalomnak vannak bizonyos korlátai is, így a szerződési szabadság ebben az esetben sem korlátlan.

A házassági vagyoni szerződés például nem tartalmazhat olyan visszamenőleges hatályú rendelkezést, amely bármelyik házastársnak harmadik személlyel szemben a szerződés megkötése előtt keletkezett kötelezettségét e harmadik személy terhére változtatja meg.¹⁶

Ezek egy része érvénytelenséget eredményez, mint például a jogszabály megkerülésével kötött vagy a „jó erkölcsbe” ütköző szerződés vagy a rendeltetésszerű joggyakorlás alapelveinek megsértése.

De tartalmi korlátot jelent a bíróság által gyakorolható méltányosság is.

A szerződés tehát nem sérthet alapvető családjogi elveket és nem vezethet a másik fél „kisémmizéséhez” sem.

A házassági vagyoni szerződés azonban nem ad kifejezetten lehetőséget arra, hogy abban a törvényben megállapított vagyonközösségi rendszer helyett másikat lehet kikötni, a vagyonközösség tárgyaival történő közös rendelkezési jogot is eltérően lehet szabályozni.

Továbbá, hogy amennyiben valamelyik házastárs harmadik személlyel köt valamilyen jogügyletet, úgy a szerződéskötésben részt nem vevő házastárs ezért fennálló felelőssége a törvényben foglaltaktól eltérően alakuljon.¹⁷

Így abban csupán a különvagyon, valamint a közös vagyon köre határozható meg.

14 Izsóné Ács Alexandra: Házassági vagyoni szerződés, *Collega*, IX. évfolyam 2. szám (2005. április) 142-152. oldal

15 Izsóné Ács Alexandra: Házassági vagyoni szerződés, *Collega*, IX. évfolyam 2. szám (2005. április) 142-152. oldal

16 A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:67. § (1) bekezdés

17 Csüri Éva Katalin: A házassági vagyoni jog gyakorlati kérdései, *Complex Kiadó Budapest*, 2006. 236. oldal

A formai követelmények tekintetében elmondható, hogy a házassági vagyoni szerződést közokiratba vagy ügyvéd által ellenjegyzett magánokiratba kell foglalni.

Ez alól kivételt jelent az a megállapodás, amelyet a felek a házassági életközösség megszűnése után, a közös vagyon megosztása tárgyában kötöttek.

Harmadik személlyel szemben a szerződés akkor hatályos, ha azt a házassági vagyoni szerződések országos nyilvántartásába bevezették, vagy ha a házastársak bizonyítják, hogy ez a harmadik személy a szerződés fennállásáról és tartalmáról tudott vagy tudnia kellett.¹⁸

A törvény által előírt formai követelmények be nem tartása szerződés érvénytelenségét vonja maga után.

Az érvénytelenség körében ki szeretném emelni, hogy – tekintettel a szerződés kötelmi jogi jellegére – ebben a kérdésben a kötelmi jog általános szabályai alkalmazandók.

A házassági vagyoni szerződés is lehet semmis vagy megtámadható.

A házassági vagyoni szerződés azonban nem lehet érvénytelen abból az okból, hogy eltér a családjogi szabályoktól, hiszen lényege éppen ebben rejlik.¹⁹

A házassági vagyoni szerződést harmadik személyek is megtámadhatják, ha ahhoz törvényes érdekük fűződik.

A semmis szerződés érvénytelenségére is hivatkozhat bárki, és pedig határidő nélkül, azonban pert csak a vitában érdekelt fél indíthat emiatt.²⁰

A semmisségnek különböző okai lehetnek.

A jó erkölcsbe ütközik, ezért semmis a szerződésnek az a pontja, amely nem csak a jövőre nézve zárja ki a vagyonközösséget, hanem az életközösség 17 évvel korábbi létrejöttére visszamenőleg is. Ez a családvédelmi érdekeket is súlyosan sérti.²¹

Más szerződésekhez hasonlóan a házassági vagyoni szerződés is módosítható, azonban erre csak a házassági életközösség fennállása alatt kerülhet sor. Az eredeti szerződésre vonatkozó formai követelményeket ebben az esetben is be kell tartani. Egyoldalú eltérésre

---

18 A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:65. § (2) bekezdés

19 Pfv.II.20.565/2007/8.

20 Csüri Éva Katalin: A házassági vagyoni jog gyakorlati kérdései, Complex Kiadó Budapest, 2006. 253. oldal

21 BH2015. 254.

nincs lehetőség. Közös megegyezéssel módosítható, valamint azt kivételesen a bíróság is módosíthatja. Ez utóbbi esetben a felek méltányos érdekeit figyelembe kell venni.²²

A szerződést a házassági életközösség fennállása alatt a házasság megkötésének időpontjára visszamenő hatállyal fel lehet bontani és a jövőre nézve meg lehet szüntetni. Lehetőség van elállni is a szerződéstől. Ekkor ismét a törvény rendelkezései lesznek irányadók a felek vagyoni viszonyai tekintetében.

Ha a házassági életközösség megszűnik, az a házassági vagyoni szerződés megszűnését vonja maga után.

A szerződés megszűnése esetén a házastársak igényelhetik a szerződésben kikötött vagyoni rendszernek megfelelő elszámolást és a közös vagyon megosztását.²³

A közjegyzői nemperes eljárásról szóló 2008. évi XLV. törvény (a továbbiakban: Kjnp.) rendelkezik a házassági és élettársi vagyoni szerződések elektronikus nyilvántartásáról.

Ez a közhiteles nyilvántartás megkívánja könnyíteni a vagyoni szerződések fennállásának bizonyítását.

A házassági vagyoni szerződés nyilvántartásba való bejegyzése a szerződés fennállásának megdönthető vélelmét keletkezteti. A bejegyzésre a házastársak közjegyző előtt közösen és személyesen előterjesztett kérelmére kerül sor

A nyilvántartás tartalmazza a felek adatait, a vagyoni szerződés fennállásának a tényét, a vagyoni szerződést tartalmazó közokirat ügyszámát és keltét, ügyvéd által ellenjegyzett magánokirat esetén a magánokirat keltét. A vagyoni szerződés megszűnését vagy megszüntetését is be kell jegyezni.²⁴

Külföldi elemet tartalmazó házassági vagyoni per esetén nem a 442001/EK rendelet alapján kell eljárni, hanem – ha a kérdést két- vagy többoldalú nemzetközi szerződés nem rendezi – az 1979. évi 13. törvényerejű rendelet szabályait kell alkalmazni.²⁵

²² Körös András: Polgári jog 1953-1997. Családjog, Civilisztikai Döntvénytár, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft. 1998. 62. oldal

²³ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 4:75. §

²⁴ Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz - Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez

²⁵ EBH2007. 1700.

A házassági vagyoni szerződéssel kapcsolatos vélemények megoszlanak. Vannak, akik kifejezetten ellenzik, azonban vannak olyanok is, akik biztosítékot látnak benne a jövőre nézve arra az esetre, ha valamilyen okból mégis felbomlana házassági életközösségük.

Az ellenzők szerint a házasság a kölcsönös bizalmon alapszik, a házassági vagyoni szerződés pedig már a házassági életközösség megkezdésekor a bizalmatlanságot tükrözi a házastársak között.

Az óvatosabbak szerint viszont éppen a szándék tisztaságát jelzi, ha a vagyon tekintetében már előre lefektetnek bizonyos szabályokat, amelyek révén később számos konfliktus elkerülhetővé válik és megkönnyíti annak megosztását abban a nem várt esetben, ha a házassági életközösség megszakad.

Az ítélkezési gyakorlatból azonban – ahogyan erről fentebb már ejtettem szót – az látszik, hogy sok esetben amilyen hasznos lehetne ez a jogintézmény, annyi bonyodalmat is tud okozni.

Ennek oka, hogy a házassági életközösség megszakadásakor, a házasság felbontásakor a meglévő házassági vagyoni szerződés érvényességét sok esetben kétségbe vonják a felek, illetve nem fogadják el az abban foglaltakat. Ezáltal pedig még egy megoldandó probléma keletkezik a perben.

Véleményem szerint azok a felek, akik nem konfliktusmentesen válnak el egymástól – ahogyan ez a házasság felbontásnak egyéb járulékos kérdéseiben is megmutatkozik – próbálnak mindenféle módon és kérdésben a másik érdekeinek sokszor szándékos figyelmen kívül hagyásával eljárni a házassági bontóper, illetőleg a vagyonmegosztás során. A legtöbb esetben az egymás iránt érzett düh és harag vezérli őket, ezért sem áll érdekükben jogvitájukat békés módon, megegyezéssel, kölcsönös engedmények árán rendezni.

A másik fél „megbüntetésének” egyik módja az egymásnak való állandó ellentmondás.

Ezért aztán a házassági vagyoni szerződés sem tudja mindig betölteni eredeti funkcióját, hanem sokkal inkább további konfliktust eredményez a felek között.

Azokban az esetekben azonban, ahol a feleket nem a konfliktuskeresés, hanem a konfliktusmegoldás jellemzi a házassági vagyoni szerződés is rendeltetésének megfelelően funkcionál.

Problémát jelent viszont, hogy a társadalomban bizonyos tévhitek is elterjedtek a házassági vagyoni szerződéssel kapcsolatban.

Sokan gondolják azt, hogy – az ingó dolgok egy részéhez hasonlóan – 15 év házasságot követően minden vagyon – így az ingatlan, sőt a különvagyonba tartozó ingatlan is – közös vagyonná válik.

Sokak úgy vélik, hogy a szerződés lényege az, hogy „le legyen papírozva” azoknak az ingó-és ingatlan vagyontárgyaknak a köre, amit a házasságba „bevisznek”.

Kevesen tudják és érdeklődnek utána annak, hogy a házasságkötéskor már valamelyik fél tulajdonában lévő vagyontárgy különvagyonnak minősül, ahogyan – főszabály szerint - a házassági életközösség idején ajándékba kapott vagy öröklött vagyontárgy is.

Így az általuk ismert tartalmú szerződés ún. állapottrögzítő szerződésnek minősül. Ez a fajta szerződés is egyfajta előrelátást tükröz, hiszen egy esetleges perben megkönnyítheti a bizonyítást.

A valamelyik házastárs szülei által adott pénzből vásárolt ingatlan a házastárs különvagyona akkor is, ha a másik házastárs tulajdonjogát is bejegyezték az ingatlan-nyilvántartásba. A különvagyonra alapított igény tulajdoni igény, és mint ilyen nem évül el.²⁶

Probléma továbbá az is, hogy az emberek többsége nincs tisztában a házassági vagyoni rendszerek létezésével, lényegével.

Ahogy ez más jogintézmények tekintetében is megfigyelhető a jogi szabályok „szájhagyomány” útján is terjednek, de nem feltétlenül a pontos tartalommal.

Álláspontom szerint megoldást jelenthetne, ha a felek – mikor a házassági vagyoni szerződés megkötésének lehetősége először felmerül bennük – a megfelelő fórumon tájékozódna a lehetőségekről, így lenne idejük alaposan végiggondolni annak tartalmát a szerződéskötésig.

Nyilvánvaló, hogy a többség így is jár el, ahogyan az is, hogy a szerződés formai követelményei miatt szükségszerű jogvégzett emberrel beszélniük erről, akitől a szükséges tájékoztatást is megkapják.

Ugyanakkor előfordulhat, hogy a tájékoztatás kérése nem sokkal előzi meg a szerződés megkötésének időpontját, vagy a szerződéskötéskor történik, így nincs idő, lehetőség annak teljes mértékű végiggondolására.

Az is előfordulhat, hogy ún. színlelt szerződést kötnek a felek, amely később – amikor már nem érdekük az együttműködés – szintén bonyodalmakhoz vezethet.

26EBH2009. 1960.

Tulajdonképpen a házassági vagyoni szerződés sem sokban különbözik ebben a tekintetben a többi szerződéstől (főleg ajándékozási, tartási szerződés), hiszen amennyiben a felek érdekei már nem egyeznek, vagy a közöttük lévő kapcsolat megromlik általában a szerződés is vitássá válik és kezdetét veheti egy peres eljárás.

Az eredeti témához visszatérve álláspontom szerint a házassági vagyoni szerződés akkor lehet hasznos, ha a házasság-házastársak jövedelmi viszonyai közötti lényeges eltérés indokolja vagy valamilyen lényeges okból a törvény szerinti vagyoni rendszertől el kívánnak térni.

Általában elmondható, hogy a „pactasuntservanda”²⁷ évezredes, római jogból eredő alapelvnek azonban eleget kell tenni, hiszen a szerződéskötés felelősségteljes döntést igényel.

Érvényesülnie kell azonban a „clausula rebus sic stantibus”²⁸ elvének is.

A felek körülményeiben beálló lényeges változások esetén – szabályok betartása mellett – van lehetőség a szerződések módosítására, azok adott esetben meg is szüntethetők, így az lenne az ideális, ha a felek inkább ezekkel a lehetőségekkel élnének, ha már nem vagy nem az eredeti formában érdekük azt hatályban tartani.

Összegzésképpen elmondható, hogy a házassági vagyoni szerződés – amennyiben a rá vonatkozó szabályokat betartják, a kellő gondossággal járnak el, tájékozódnak azzal kapcsolatban, valamint indokolt esetben alkalmazzák – sok jogvitát megelőzhet és egyszerűbbé teheti a vagyonmegosztás iránti peres eljárásokat.

---

27 Jelentése lényegében: „a szerződés kötelez”

28 Ennek értelmében lehetőség van lényeges körülményváltozás esetén a változtatásra

IRODALOM

1. Dr. Csiky Ottó-Dr. Filó Erika: Magyar Családjog 2. átdolgozott kiadás, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft., Budapest
2. Csúri Éva Katalin: A házassági vagyoni jog gyakorlati kérdései, Complex Kiadó, Budapest
3. HeinernéBarzó Tímea: Családi jog, Novotni Alapítvány, Lícium Art Könyvkiadó- és Kereskedelmi Kft. Miskolc, 2004.
4. Izsóné Ács Alexandra: Házassági vagyoni jogi szerződés, Collega, IX. évfolyam 2. szám (2005. április)
5. Kőrös András: Házastársi közös vagyon, közös lakás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest
6. Kőrös András: Polgári jog 1953-1997. Családjog, Civilisztikai Döntvénytár, HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó Kft.,1998.
7. Somfai Balázs: Családjog, Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2003.
8. Szabó László: Családjog, Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár, 2004.
9. Szeibert Orsolya: Családi jogi szakvizsga kézikönyvek, Novissima Kiadó, Budapest, 2004.

EGYÉB FORRÁSOK

1. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény
2. Kommentár a Polgári Törvénykönyvhöz - Kommentár a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényhez
3. BH 1993. 502.
4. BH2007. 122.
5. BH2015. 254.
6. EBH2007. 1700.
7. EBH2009. 1960.